

โรงงานสีเขียว (Green Job)

ดร.วิฑูรย์ ลิ้มโชคดี
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ทุกวันนี้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างอิง “กระแสสีเขียว” หรือ “กรีน” (Green) เป็นหลัก เพื่อแสดงถึงการให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม

ภาคอุตสาหกรรม (โรงงาน) ก็เสนอ “อุตสาหกรรมสีเขียว” (Green Industry) เช่นกัน (บางท่านก็เรียกโรงงานสีเขียว)

“อุตสาหกรรมสีเขียว” (Green Industry) หมายถึง “อุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” คือ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อุตสาหกรรมสีเขียวต้องแสดงถึงความตระหนักและมีกระบวนการผลิตที่สร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในตัวสินค้าและบริการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องทั้งภายในองค์กรเองและตลอดห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาสู่การเป็น “อุตสาหกรรมสีเขียว” สามารถดำเนินการได้แบบค่อยเป็นค่อยไปตามแนวทางของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน อันได้แก่ (1) Green Commitment (2) Green Activity (3) Green System (4) Green Culture (5) Green Network (ตามที่เคยเสนอไปแล้ว)

นอกจากนี้ ยังมีอีกหลาย “กรีน” ที่น่าสนใจยิ่ง อาทิ Green Job และ Green Service

การเข้าร่วมสัมมนาเรื่อง “How to Green Your Industry” เมื่อปลายปีที่แล้ว ผู้นำการอภิปราย คือ Dr.Rene VAN BERKEL ขององค์การ United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) ได้ให้คำจำกัดความของ “งานสีเขียว” (Green Job) หรือที่บางครั้งถูกเรียกว่า “งานคอปกสีเขียว” (Green Collar Job) ไว้ว่า

“การทำงานในภาคเกษตรกรรม ภาคการผลิต ภาคการวิจัย และการพัฒนา (R&D) ภาคการบริหารจัดการและภาคการบริการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างมาก จากผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อรักษาหรือคืนคุณภาพที่ดีแก่สิ่งแวดล้อม รวมถึงงานที่ช่วยปกป้องระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ งานลดการใช้พลังงาน งานลดการใช้วัสดุและงานลดการใช้น้ำผ่านกรรมวิธีการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูง งานลดการพึ่งพิงเศรษฐกิจคาร์บอน ตลอดจนงานลด หรือหลีกเลี่ยงการผลิตของเสียและมลพิษทุกรูปแบบ”

นอกจากนี้ Dr.Ivanka Mamic จากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ International Labour Organization (ILO) ได้ให้คำจำกัดความของ “งานสีเขียว” ไว้ว่า “เป็นงานที่ช่วยสร้างเศรษฐกิจซึ่งจะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและในที่สุดจะนำไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม ให้แก่องค์กรและประเทศชาติ” ที่ประชุมสัมมนาในวันนั้น ยังได้สรุปเพื่ออธิบายถึงลักษณะที่สำคัญ 4 ประการของ “งานสีเขียว” ด้วย อันได้แก่

1. เป็นงานที่ช่วยลดการใช้พลังงานและวัตถุดิบและช่วยลดเศรษฐกิจที่พึ่งพิงวัตถุ (Dematerialize Economy)
2. เป็นงานที่ช่วยลดและหลีกเลี่ยงการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Decarbonizes Economy)
3. เป็นงานที่ช่วยอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม
4. เป็นงานที่ช่วยลดของเสียและมลพิษ

ดังนั้นคนที่ทำงาน “Green Job” จึงถูกเรียกว่า “Green Workers” นอกจาก Green Job แล้ว ยังมีอีก 1 อุตสาหกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ก็คือ งานในภาคบริการ

ในความหมายกว้างๆ แล้ว ความหมายของ “Green Service” น่าจะหมายถึง Quality Service (หรือบางทีเรียกว่า Service Quality)+Green Process

กล่าวคือ เป็นเรื่องที่มีหน้าที่ให้บริการมีความตระหนักและสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจสูงสุด

Green Service ในองค์กรจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน (หน้าที่ รวมถึงการให้บริการ) และร่วมมือ ร่วมใจ ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน (การให้บริการแก่ลูกค้า) ให้มีคุณภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ซึ่งรวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพด้วย)

ดังนั้น Green (ความเขียว หรือสีเขียว) จึงผูกโยงกับการสงวนรักษาไว้ซึ่งคุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อมอย่างแนบแน่น เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ที่สำคัญก็คือ การงานที่ว่า Green จะปฏิเสธการมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนไม่ได้ ครับผม!